

LUNDS
UNIVERSITET

Strategi för hållbar utveckling för Lunds universitet 2019-2026

Fastställd av rektor 2019-09-19

Lunds universitet ska förstå, förklara och bidra till att förbättra vår värld och människors villkor och därigenom vara en drivkraft för hållbar utveckling. Universitetet arbetar aktivt med att integrera ett övergripande synsätt på hållbar utveckling i hela sin verksamhet: utbildning, forskning, samverkan och verksamhetsutveckling.

1. Bakgrund

I en hållbar värld tillgodoses människors behov utan att kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov äventyras. Detta kräver att samhället hanterar en rad stora utmaningar så att ekonomisk utveckling ryms inom ramen för social och ekologisk hållbarhet samtidigt som jordens resurser inte utarmas. En sådan global vision om hållbar utveckling uttrycks i FN:s 17 hållbarhetsmål från 2015. FN:s Agenda 2030 anger hur dessa mål ska uppnås. Hållbarhetsmålen utgör en integrerad och odelbar helhet där de olika målen berör samtliga dimensioner av hållbarhet: ekonomisk, social och ekologisk. Eftersom målen till sin natur är sammankopplade finns behov av kunskap om lösningar som skapar synergier och leder utvecklingen framåt, samtidigt som det behövs kunskap för att kunna identifiera och hantera målkonflikter.

Frågor om hållbar utveckling är inte nya, men har fått ökad aktualitet genom att strävan efter social hållbarhet med grundläggande mänskliga rättigheter såsom rätten till en tillfredsställande levnadsstandard, hälsa, arbete, utbildning och jämlikhet för nuvarande och kommande generationer försvaras av den pågående klimatförändringen, överutnyttjandet av jordens resurser, utarmningen av den biologiska mångfalden, annan miljöförstöring och konflikter. Det är i många fall ont om tid för att identifiera och genomföra lösningar på dessa utmaningar, eftersom fördröjningar i arbetet för en hållbar utveckling successivt leder till att eftersträvarsvärda framtider blir allt svårare att uppnå. För att möta utmaningarna krävs kunskap om hur en hållbar utveckling kan åstadkommas och att kunskapen omsätts i handling. Detta underbyggs av kunskap från många olika områden som också integreras i ett helhetsperspektiv.

Strategin för hållbar utveckling för Lunds universitet kompletterar universitetets strategiska plan och förhåller sig till högskolelagen¹. Strategin berör universitetets hela verksamhet och alla medarbetare. Genomförandet av strategin ska ske i samklang med andra relevanta strategier, styrande dokument,

¹ Att Sveriges högskolor ska främja samtliga dimensioner av hållbar utveckling uttrycks i högskolelagen (1992:1434 1 kap 5§).

policy för hållbar utveckling, bestämmelser och ställningstaganden, samt anpassas till de berörda verksamheternas förutsättningar, möjligheter och behov. Strategins syfte är således att ge en riktning och fastställa ett antal målbilder, inte att förordna hur genomförandet ska ske. Målbilderna handlar delvis om förvaltning och vidareutveckling av redan pågående verksamhet, delvis om nya aspekter i verksamheten.

Med sin fulla ämnesbredd kan Lunds universitet svara mot den holistiska ansatsen i Agenda 2030 genom att skapa och förmedla kunskap på vetenskaplig och konstnärlig grund.

2. Målbilder för hållbar utveckling

Hållbar utveckling är en grundläggande förutsättning som berör universitetets utbildning, forskning, samverkan och verksamhetsutveckling. Utbildningen rustar studenter och doktorander att möta utmaningar och främjar ämnesrelevanta perspektiv på hållbar utveckling. Den nyfikenhetsdrivna forskningen spelar en avgörande roll genom att bidra till förståelsen av vår värld och därmed kunskapsberedskapen för redan kända och idag okända framtida utmaningar. Universitetets bredd utnyttjas för att skapa gränsöverskridande och tvärvetenskaplig forskning och utbildning inriktad på identifierade kunskapsbehov och hållbara lösningar. Hållbar utveckling främjas i samhället genom synliggörande av forskningen och deltagande i processer där vetenskapliga kunskaper informerar beslut och underbygger nya lösningar. Universitetet tillvaratar möjligheterna att stärka alla delar av organisationen och verksamheten genom att leva som man lär och proaktivt arbeta för att utvecklas i relation till de globala hållbarhetsmålen. Strategin används och tillämpas i all verksamhet på universitetet, men hur det sker varierar mellan utbildningar, forskningsområden och andra verksamhetsområden beroende på dessas innehåll och form.

2.1 Övergripande målbilder

- Lunds universitet integrerar hållbar utveckling i sin utbildning, forskning, samverkan och verksamhetsutveckling, och universitetets medarbetare är väl insatta i sina roller i detta arbete.
- Lunds universitet engagerar sig på lokala, regionala, nationella och globala samhälleliga arenor² så att vetenskaplig kunskap ger hävstång i samhällets strävan efter hållbarhet såväl på kort som på lång sikt.
- Lunds universitet är en framträdande röst på hållbarhetsområdet inom forskning och undervisning samt i samhällsdebatten och kulturlivet.
- Lunds universitet kommunicerar sitt hållbarhetsarbete inom den egna organisationen samt med omvärlden på sätt som gör det lätt att både nå ut och hitta in i verksamheten.

2.2 Utbildning och studentmedverkan

En grundläggande förståelse och kunskap kring hållbarhet ingår i utbildningar på alla nivåer och inom alla ämnen. Detta bidrar till en kontinuerlig reflektion om relationen mellan den egna utbildningen och hållbar utveckling så att hållbarhetsaspekter integreras i studenternas framtida yrkesroller. Som en del av ett fungerande studentinflytande medverkar studenter också i arbetet med att integrera hållbar utveckling i Lunds universitets verksamhet.

Målbilder för utbildningen och studentmedverkan:

² Satsningar och arenor används här som övergripande samlingsbegrepp och kan avse såväl långsiktiga som tidsbegränsade utvecklingsarbeten, virtuella eller fysiska träffpunkter, samverkansaktiviteter, m.m. Olika typer av satsningar kan vara relevanta för olika delar av universitetet.

- Alla studenter förvärvar kunskap och förståelse kring hållbar utveckling och hur den egna utbildningen relaterar till denna, och bidrar därigenom med kompetens i sina framtida roller i samhället.
- Det finns kompetensutveckling inom hållbar utveckling för alla medarbetare vid Lunds universitet.
- Universitetet stödjer studentinitiativ inom hållbar utveckling och det finns möjlighet för studenter att medverka i arbetet för att uppnå målen i strategin.

2.3 Forskning

Lunds universitets forskning utvecklar relevant vetenskaplig kunskap som ökar förståelsen av problem relaterade till hållbar utveckling, möjliga lösningar som finns och vilka potentiellt oönskade effekter av lösningarna som kan uppstå. Eftersom hållbarhetsrelaterade problem är komplexa och lösningen på ett problem ibland kan orsaka ett annat, utvecklar Lunds universitet även forskning som ökar förståelsen för sådana samband. En viktig komponent i universitetets forskning är att med utgångspunkt i vetenskapliga fakta och ett brett synsätt kritiskt granska samhällets problemidentifiering och beslut på hållbarhetsområdet. Universitetets forskning är både kritisk och lösningsorienterad och genererar kunskap som bidrar till nya perspektiv på hållbar utveckling. Både nyfikenhetsbaserad och behovsmotiverad forskning utgör grund och inspiration för tvärvetenskaplig och gränsöverskridande forskning som är lyhörd för samhällets kunskapsbehov om hållbar utveckling.

Målbilder för forskningen:

- Forskning av högsta kvalitet skapar den grundläggande kunskapen om och innovativa lösningar av hållbarhetsrelaterade problem.
- Universitetets forskare är väl insatta i den egna forskningens relevans för hållbar utveckling och hur den egna forskningen relaterar till andra forskningsområden gällande hållbar utveckling.
- Former för tvärvetenskap och gränsöverskridande forskning om hållbar utveckling är väl utvecklade, vilket bland annat innefattar dedikerade satsningar² som sammanför forskning vid olika fakulteter.
- Strategisk samverkan med ett brett spektrum av avnämare bidrar till att identifiera forskningsbehov för hållbar utveckling och till att ta fram kunskap som möter dessa behov.

2.4 Samverkan

Lunds universitet har en stark samverkan kring frågor om hållbar utveckling i syfte att identifiera områden i behov av forskning och utbildning. Denna samverkan bidrar till att forskningen används för att underbygga beslut och för kritisk analys av frågor som berör hållbar utveckling. Detta görs genom att medarbetarna deltar på relevanta lokala, regionala, nationella och globala arenor och där för dialog med ett brett spektrum av samhälleliga aktörer³, tillgängliggör ny kunskap som kan underbygga beslut, samverkar kring framtagandet av lösningar som skapar hållbar utveckling, och identifierar nya forsknings- och utbildningsbehov.

Målbilder för samverkan:

- Lunds universitet tar fram kunskap som är relevant för hållbar utveckling i samverkan med

³ T ex andra lärosäten, myndigheter, näringslivet, civilsamhället, medborgare.

samhällets aktörer, men bidrar också med att kritiskt granska samhällets arbete med hållbar utveckling.

- Forskare vid Lunds universitet har framträdande medverkan på hållbarhetsrelaterade lokala, regionala, nationella och globala arenor med kunskapssammanställningar, framtagande av forskningsagendor och som experter.
- Dynamiska och integrerande arenor för samverkan med myndigheter, näringsliv och civilsamhälle används för att gemensamt bidra till en hållbar samhällsutveckling.
- Lunds universitet ger bidrag till akademisk kapacitetsutveckling i utvecklingsländer genom partnerskap och student- och lärarutbyten.

2.5 En hållbar verksamhet

Lunds universitets verksamhet strävar efter att ständigt förbättra sitt hållbarhetsarbete och visar konkret att hållbar utveckling fungerar i praktiken. Arbets- och studiemiljön är inkluderande, utvecklande, stimulerande, säker och trygg. Den internationella miljö som präglar Lunds universitet bidrar till att främja, sprida och fördjupa positiv förståelse av olika kulturer, livsåskådningar och referensramar för mänskligt agerande.

Målbilder för den egna verksamheten:

- Lunds universitet upprätthåller en god, säker, trygg och tillgänglig arbetsmiljö i alla avseenden.
- Lunds universitet är en resurseffektiv verksamhet, med minimerad klimat- och miljöpåverkan.
- Verksamheten vid Lunds universitet bygger på jämställdhet, likabehandling och mångfald och använder sig av styrkan som detta innebär.
- Lunds universitet verkar för integration av nyanlända i Sverige och deras väg in i arbetslivet, inklusive akademiker.

3. Genomförande och uppföljning

Strategin för hållbar utveckling berör och ställer krav på alla delar av Lunds universitet. Fakulteter och andra verksamheter inom universitetet utvecklar sina specifika strategier samt planerar och driver sin verksamhet med utgångspunkt i strategin för hållbar utveckling. Fakulteter och motsvarande verksamheter upprättar egna handlingsplaner som beskriver ansvarsfördelning, roller och resurser för att realisera målbilderna i strategin samt hur dessa planer ska följas upp, utvärderas och, vid behov, revideras. Då fokus, förutsättningarna och organisationen av arbetet med hållbar utveckling skiljer sig åt mellan universitetets olika verksamheter, avgör dessa hur arbetet med att uppnå Lunds universitets gemensamma vision och mål ska bedrivas och följas upp. Övergripande återslagning med tillhörande utvärdering av hur strategin implementeras, sker årligen inom ramen för årsredovisningsprocesser på fakultetsnivå och för Lunds universitet som helhet.

- Chefer och ledningsgrupperingar på alla nivåer tar ansvar för att beakta frågor om hållbar utveckling i besluts-, genomförande- och uppföljningsprocesser.
- Alla medarbetare tar ansvar för att i sitt arbete medverka till att strategins intentioner realiseras.